

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(10)(2e)

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T (10)(2e)
info@rivm.nl

Briefnummer
M&V-2020-0103

Behandeld door
(10)(2e)
(10)(2e)@rivm.nl

Bijlage
Notitie 'Verkenning
onderzoeksmogelijkheden
Veehouderij, Luchtkwaliteit
en COVID-19.'

Datum 29 mei 2020
Betreft Aanbleding notitie 'Verkenning onderzoeksmogelijkheden
Veehouderij, Luchtkwaliteit en COVID-19.'

Geachte mevrouw (10)(2e)

Hiermee bieden wij u een gespreksnotitie aan over
onderzoeksmogelijkheden naar de relatie tussen veehouderij,
luchtkwaliteit en COVID-19.

Momenteel vindt onder coördinatie van het RIVM onderzoek plaats naar
de relaties tussen veehouderij en gezondheid van omwonenden (VGO).
Binnen dit bestaande onderzoeksprogramma is verzocht om ook COVID-
19 mee te nemen. Later is deze vraag uitgebreid met de bredere rol van
luchtkwaliteit in relatie tot COVID-19. Daarmee is niet alleen het
ministerie van LNV betrokken, maar hebben ook de ministeries van IenW
en VWS een rol, zie onder andere de Kamervragen die hierover gesteld
zijn aan de minister van IenW.

In deze gespreksnotitie wordt een schets gegeven van mogelijk onderzoek
naar de relatie tussen luchtkwaliteit en specifiek de veehouderij en
COVID-19. Het gaat nog niet om een uitgewerkt onderzoeksvoorstel.
Graag zouden wij met u en de ministeries van IenW en VWS in gesprek
gaan over de kennisvragen die u heeft en welke onderzoeksmogelijkheden
hiervoor zijn. Dit gesprek kan naar behoefte ook gevoerd worden met
stakeholders, waaronder de VGO-klankbordgroep en andere betrokken
onderzoeksinstituten en universiteiten (onder andere IRAS, WUR). Deze
gesprekken en nadere uitwerking zouden we graag als eerste fase van
een onderzoeksprogramma uitwerken.

De notitie is opgebouwd rondom vier hoofdthema's, te weten:

1. Mogelijke oorzaken van regionale verschillen in humane COVID-19
epidemiologie
2. Luchtkwaliteit en COVID-19
3. Veehouderij en COVID-19
4. Gezondheidsstatus (predispositie) en COVID-19

Per thema hebben we beschreven welke kennisvraag er is en hoe het onderzoek uitgevoerd kan worden om die te beantwoorden. Hiervoor sluiten we zo veel mogelijk aan bij lopend (internationaal) onderzoek. Op dit moment is het tijdpad van beantwoording van de kennisvragen nog niet toegevoegd, hier zouden we graag ook met u over van gedachten wisselen om helder te krijgen wanneer de betreffende kennis beleidsmatig gebruikt kan worden.

Datum
29 mei 2020

Briefnummer
M&V-2020-0103

Graag spreken we met u door over de Kennisvragen en onderzoeksmogelijkheden. Hiervoor zullen we binnenkort een afspraak inplannen.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e)